

MEDIAWIJSHEID

Projectboek

RIGHTS NOW!

*Kom op voor je kinderrecht
en maak je eigen video!*

COLOFON

Stichting FutureNL wil dat ieder kind in het Nederlandse basisonderwijs digitale vaardigheden kan ontwikkelen. Hiervoor ontwikkelt FutureNL de Digi-doener: een wekelijkse nieuwe les voor groep 6 t/m 8 en de brugklas van het voortgezet onderwijs met digitale doe-dingen. Stichting FutureNL werkt samen met scholen, overheden, universiteiten, bibliotheken en het bedrijfsleven om de doelstelling te bereiken. Meer informatie: www.futurenl.org

Dit project is ontwikkeld in samenwerking met UNICEF.

Alle kinderen, waar ook ter wereld, hebben dezelfde rechten. Deze kinderrechten zijn vastgelegd in het Verdrag voor de Rechten van het Kind. In opdracht van de Verenigde Naties ziet UNICEF erop toe dat regeringen het Kinderrechtenverdrag respecteren en nakomen. Dat doet UNICEF wereldwijd, dus ook in Nederland.

Kijk voor meer informatie op www.unicef.nl

Met dank aan: Rutger Vink (Furtjuh), Kirsten Jassies, Lisa Habermehl en Lukas van Driel

Dit project is gratis voor alle scholen in Nederland en bestaat uit dit projectboek en vijf digibordlessen voor de leerkracht. De digibordlessen zijn beschikbaar op het LessonUp-leskanaal van Stichting FutureNL.
Versie 1.0, 2018

Projectleiding FutureNL: Jenya Krul

Concept en projectleiding lesmateriaal: Firiën Dubben (DUCT educatie)

Eindredactie: Lian van de Wiel (DUCT educatie)

Auteur: Barbara Peters (de hulpmotor)

Beeldverwerving: Liane Volgers

Ontwerp en vormgeving: Buro de Kuijper

Realisatie film: Annike Kaljouw (Het Gouden Oog)

Foto's:

Annelien Nijland (omslag), Frank Hanswijk, Hollandse Hoogte, Marcel Jurriëns, Shutterstock, Unicef

Video: Kinderombudsman, Villa Pinedo

VOORWOORD

Hoeveel uren per dag ben jij online? De online wereld is fantastisch! Je vindt er de grappigste video's en leukste games. Je kunt er gemakkelijk chatten met vrienden en vriendinnen en foto's en video's delen. Maar er kunnen online ook nare dingen gebeuren. En hoe ga je daar dan mee om?

In dit project leer je dat je online ook rechten hebt. En dat je er iets kunt doen als je in een lastige situatie terecht komt. Zo kun je je stem laten horen, bijvoorbeeld door het maken van je eigen video. In dit project leer je daarom ook hoe je zelf een goede video kunt maken, door een interessant plot te bedenken en een script of storyboard te maken. YouTuber Furtjuh helpt je hierbij op weg. Veel plezier!

INHOUD

Les 1	Wat zijn kinderrechten?	4
Les 2	Wat kom je tegen?	10
Les 3	Wat wil jij veranderen?	14
Les 4	Script of storyboard maken	18
Les 5	Première in de klas	28

WAT DOE JIJ ONLINE?

De online wereld kan soms lastig zijn, maar is ook heel leuk. Hieronder lees je wat deze ‘professionals’ er zo leuk aan vinden. Ze delen hun ervaringen en tips met je!

Naam: Kirsten Jassies
Beroep: Instagram- en vlogtrainer

WANNEER BEN JE BEGONNEN MET INSTAGRAM?

Ik ben gaan Instagrammen meteen toen de app uitkwam eind 2010. Mijn eerste foto is een selfie.

WAT IS LEUK AAN INSTAGRAM?

Ik houd ervan om een kijkje te nemen in de levens van andere mensen, zoals bekende Instagrammers en vloggers, maar ook mijn eigen familie en vrienden. Ik praat ook veel met ze op Instagram. Daarnaast houd ik van mooie foto's, dus ik volg ook mensen die hele mooie foto's maken van bijvoorbeeld natuur en reizen.

HOEVEEL UUR PER DAG BEN JE BEZIG MET INSTAGRAM?

Zo'n twee tot drie uur per dag. Het is ook mijn werk, hè!

HOEVEEL VOLGERS HEB JE?

Ik heb twee accounts, @kirstenjassies en @instaproofnl. Opgeteld heb ik 12.000 volgers.

WAT IS JE MEESTE SUCCESVOLLE INSTAGRAMFOTO?

Een foto van mijn dochter Juno op een beroemde plek in Vietnam tijdens onze vakantie. Ik vertel bij de foto wat we allemaal hebben gezien, leuke en ook minder leuke dingen, zoals de dieren die ze daar eten.

HEB JE EEN GOEDE TIP?

Door Instagram leer je goed kijken en fotograferen. Oefen veel! Daglicht zorgt voor mooiere foto's dan licht van een lamp binnen. Soms is het leuk om een foto met een laag standpunt te maken, dichtbij de grond, of juist recht van boven. Maak je een selfie? Draai dan eerst een rondje met je smartphone in je hand om het mooiste licht op te zoeken.

Naam: Lukas van Driel
Beroep: Programmeur

WANNEER BEN JE BEGONNEN MET GAMEN?

Toen ik elf of twaalf jaar was, begon ik met Prince of Persia! Heel gaaf hoe die oude spellen toen werkten op computers die trager waren dan de traagste telefoon die je nu voor kunt stellen.

WAAROM HOUD JE ZO VAN GAMEN?

Het is heerlijk om even de realiteit los te laten en helemaal in het spel op te gaan.

HOEVEEL UUR PER DAG BEN JE BEZIG MET GAMEN?

Een à twee uur per dag.

WAT IS JE MEESTE SUCCESVOLLE ERVARING MET GAMEN?

Zelf een spel maken en horen dat anderen het spelen omdat het zo leuk is!

HEB JE EEN GOEDE TIP?

Met telefoons en computers kan je veel meer dan alleen maar spellen spelen. Spellens bouwen bijvoorbeeld! Probeer het eens met Scratch, of Javascript.

PASPOORTEN

Naam: Rutger Vink
Beroep: YouTuber

WANNEER BEN JE BEGONNEN MET MAKEN VAN VIDEO'S?

In 2012 ben ik begonnen met het maken van video's en vlogs voor een schoolproject. Ik vond het zo leuk, dat ik door ben gegaan. Mijn eerste filmpje is dertig keer bekeken. Nou ja, 15 keer door mezelf en de andere helft door mijn moeder...

WAAROM HOUD JE ZO VAN VIDEO'S MAKEN?

Ik heb vrijheid en kan alles maken wat ik zelf tof vind. Liedjes, sketches, parodieën. Als je iets ziet wat je boos of verdrietig maakt, zoals internetpesten, dan kun je er dus iets aan doen. Je kunt er een video over maken!

HOEVEEL UUR PER DAG BEN JE BEZIG MET VIDEO'S MAKEN?

Met een video ben ik zeker twee dagen bezig. Soms zelfs langer!

HOEVEEL VOLGERS HEB JE?

Ik ben 6,5 jaar actief op YouTube en heb nu bijna een 500.000 volgers.

OF WAAROVER GING JE MEEST SUCCESVOLLE VIDEO?

De video 'Help ook mee onzekerheid te stoppen op social media!' is bijna 1,7 miljoen keer bekeken. Het liedje #LeukGenoeg – 'Stop onzekerheid' was een hit. Dat was op Radio 538 en Q-music en het Jeugdjournaal te horen en te zien.

HEB JE EEN GOEDE TIP?

Wees jezelf. In al mijn filmpjes wil ik laten zien dat het niet uitmaakt wie je bent, hoe je er uitziet en waar je in gelooft. En wees positief. Het is heel makkelijk om dingen af te kraken, maar mijn insteek is juist altijd positief.

Naam: Lisa Habermehl
Beroep: Projectleider

WANNEER BEN JE BEGONNEN MET WHATSAPPEN?

Ik ben begonnen met whatsappen toen ik mijn eerste smartphone kocht: Een HTC Wildfire S in 2012.

WAAROM IS WHATSAPPEN LEUK?

Met WhatsApp op mijn telefoon heb ik het gevoel dat ik steeds in contact ben met mijn vrienden en familie. Het is leuk om hen af en toe een update te sturen of te vragen hoe het gaat.

HOEVEEL UUR PER DAG BEN JE BEZIG MET WHATSAPPEN?

Dat verschilt. Soms probeer ik een whatsapp-vrije-dag te hebben of een zo-min-mogelijk-whatsapp-dag als ik veel andere dingen aan mijn hoofd heb. Maar ik denk gemiddeld twee tot drie uur op een normale dag.

HOEVEEL BERICHTJES KRIJG EN VERSTUUR JE GEMIDDELD PER DAG?

Dat hangt er van af hoe actief de mensen in mijn groepsapps zijn. Als ik naar persoonlijke berichten kijk, dan krijg ik gemiddeld dertig tot veertig berichten per dag en verstuur ik gemiddeld hetzelfde aantal.

WAT IS JE MEEST FANTASTISCHE ERVARING MET WHATSAPP?

De live locatie! Hiermee kun je je vrienden laten weten waar je zit. Daardoor kan je makkelijk met iemand afspreken, maar ben je niet verplicht om op één bepaalde locatie te blijven wachten.

HEB JE EEN GOEDE TIP?

Berichten via WhatsApp kunnen soms verkeerd overkomen. Als je een serieus gesprek met iemand wilt hebben, is het beter om dit in real life te doen. Dan zie je ook aan de lichaamstaal en gezichtsuitdrukking wat iemand zegt en bedoelt.

Wat zijn kinderrechten?

Na deze les weet je:

- wat kinderrechten zijn
- of kinderrechten ook online gelden

1 Kies een kinderrecht

In het kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties (VN) staan 54 artikelen met afspraken over de rechten van kinderen. In deze les kijken we naar vijf kinderrechten die belangrijk zijn wanneer je online bent.

Je bedenkt met je groepje quizvragen over kinderrechten in de digitale wereld.

Kies eerst één van de vijf kinderrechten die belangrijk zijn als je online gaat.

Wij maken quizvragen over:

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

WEETJE

Een quizvraag is een vraag waarbij je kunt kiezen uit twee. Bijvoorbeeld: Is de volgende zin waar of niet waar? 'Kinderen hebben recht op een grappige juf of meester.' Dit is niet waar! Je hebt volgens het kinderrechtenverdrag wél recht op goed onderwijs, maar de juf of meester hoeft niet grappig te zijn.

2 Bedenk een quizvraag

Zo doe je dat:

- Bekijk de informatie over kinderrechten op bladzijde 10 en 11.
- Bekijk het filmpje over jullie onderwerp.

- Bedenk allemaal een quizvraag over jullie onderwerp.
- Bedenk daarbij ook twee antwoorden waaruit je kunt kiezen. Een van beide antwoorden is goed.
- Schrijf jouw quizvraag hieronder op.
- Schrijf daarna de quizvragen van de anderen uit je groepje eronder.
- Kies samen de twee beste quizvragen uit. Degene die de vraag heeft bedacht, presenteert hem tijdens de quiz voor de klas.
- Speel de quiz.

TIP

Zo schrijf je een quizvraag:

- Hij moet over kinderrechten en de digitale wereld gaan.
- Hij moet over jouw onderwerp gaan.
- Je geeft de antwoorden waaruit je kunt kiezen. Bijvoorbeeld 'ja' en 'nee' of 'waar' en 'niet waar'. Een antwoord is goed, de ander is fout.
- Je legt uit waarom het antwoord goed of fout is.
- Hij moet eenvoudig zijn, je begrijpt meteen wat er staat.
- Hij maakt anderen nieuwsgierig.

Quizvragen van ons groepje	Antwoorden	Uitleg goede antwoord
	•	
	•	
	•	
	•	
	•	
	•	
	•	
	•	
	•	
	•	

3 Speel de quiz

Luister naar de vragen van de anderen. Schrijf het antwoord op.

Vraag 1:

Antwoord

Vraag 2:

Antwoord

Vraag 3:

Antwoord

Vraag 4:

Antwoord

Vraag 5:

Antwoord

Vraag 6:

Antwoord

Vraag 7:

Antwoord

Vraag 8:

Antwoord

Vraag 9:

Antwoord

Vraag 10:

Antwoord

4 Even terugblikken

Over welke kinderrechten gingen de vragen die jij goed had?

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

5 Belangrijk voor jou

Welk recht vind je het allerbelangrijkst? Of welke situatie maakte jou echt boos?

.....

.....

.....

.....

Waarom?

.....

.....

.....

.....

Vanaf de volgende lessen ga je er wat aan doen! Je gaat een filmpje maken waarin je opkomt voor kinderrechten. En voor jouw mening daarover. Jij hebt namelijk het recht op een eigen mening, om die te uiten, en om gehoord te worden. Zo maak je anderen ook bewust van de kinderrechten.

In het Kinderrechtenverdrag staat niet dat kinderen altijd hun zin moeten krijgen! Maar er staat wel in dat kinderen altijd hun mening mogen geven over belangrijke beslissingen in hun leven.

KINDERRECHTEN IN DE DIGITALE WERELD

De meeste kinderen hebben voordat ze naar de middelbare school gaan al een smartphone. Daarmee zijn ze zo'n 3 uur per dag online. Gamen, YouTube kijken, handige en grappige apps gebruiken, allemaal leuk. Maar online zijn is niet altijd alleen maar leuk. Soms maken mensen misbruik van jouw gegevens, plaatst iemand een lelijke foto of krijg je een stomme reactie. Wanneer dit soort dingen gebeuren, is het handig om te weten wat eigenlijk je rechten zijn.

KINDEREN HEBBEN RECHT OP:

1 Toegang tot informatie

Alle kinderen hebben recht op informatie. Je hebt recht op informatie die past bij je leeftijd en die niet schadelijk is. In Nederland zoek je vaak op internet naar informatie. Zo kun je online bijvoorbeeld informatie vinden voor je spreekbeurt of werkstuk.

Maar: niet iedereen heeft altijd toegang tot internet. Sommige ouders kunnen internet niet betalen of ze beveiligen de computer waardoor een kind niet overal bij kan. Het ene kind heeft daarom betere toegang tot informatie dan de ander. Op sommige scholen mag je de hele dag je mobieltje bij je houden om informatie mee op te zoeken, op andere scholen moet je je mobieltje inleveren. Je hebt recht op informatie, maar kun je die informatie ook altijd krijgen? En past die online informatie wel bij je leeftijd en is die niet schadelijk? youtu.be/Xonm7dr13_w

Bekijk de video

2 Onderwijs

Elk kind in de wereld heeft recht op goed onderwijs. Omdat de digitale wereld zo belangrijk is in ons leven, is het belangrijk dat kinderen digitale vaardigheden leren op school.

We leven in de 21e eeuw, en dat betekent dat mediawijsheid een belangrijk onderdeel is in het onderwijs. Kinderen moeten leren omgaan met digitale media. Als je dit niet leert, kun je eigenlijk niet goed meekomen in de maatschappij. Het verschil tussen kinderen is soms erg groot: het ene kind weet hoe je een computer moet hacken, terwijl de ander niet goed weet hoe je een YouTube filmpje deelt. youtu.be/gqhDSBaz6Nw

Bekijk de video

3 Vrijheid van meningsuiting

Ieder kind heeft het recht op een eigen mening. Deze mening mag een kind altijd uiten, en moet ook serieus genomen worden door volwassenen. Je kunt je mening aan een ander vertellen, maar je kunt deze ook online delen. Op Facebook geef je een like, op Instagram een hartje. Maar je kunt ook een video maken waarin je jouw mening geeft en die online delen. Wanneer je video viral gaat, dan bereik je veel mensen met jouw boodschap.

Maar: je mening online geven kan ook uit de hand lopen. Je mening kan verkeerd begrepen worden en voor je het weet ontstaat er online een discussie. En zeg je dingen waar je later spijt van krijgt. Bovendien geven sommige mensen hun mening online anoniem. Wanneer iemand anoniem

iets kwetsends over jou zegt, dan is het heel vervelend dat je niet weet wie dat is. Online pesten is een groot probleem. Het recht op vrijheid van meningsuiting betekent niet dat je mag pesten. youtu.be/PuKEC_vUUkg

4 Privacy

De privacy van ieder kind moet worden beschermd. Jouw privacy moet dus worden gerespecteerd door iedereen. Online heb je dus ook recht op privacy. Daarom is het ook belangrijk dat je bij je favoriete apps je privacy-instellingen zelf goed kunt beheren.

Maar: met name online gaat het vaak mis met die privacy. Je wordt ongevraagd getagd, je moeder post een foto van jou op Facebook die jij niet mooi vindt, of je hebt per ongeluk je telefoonnummer gedeeld in een chatroom. Wanneer er iets online staat, komt het er vaak maar moeilijk vanaf. Weg privacy! <https://schooltv.nl/video/mogen-ouders-fotos-van-hun-kinderen-op-social-media-zetten-niet-elke-foto-is-leuk-voor-facebook/>

Bekijk de video

Bekijk de video

Bekijk de video

5 Spelen

Ieder kind heeft het recht op vrije tijd en om te spelen. Zoals je buiten mag verwachten dat de glijbaan in de speeltuin in goede staat is, moet je speelomgeving online ook veilig zijn.

Maar: online spelen is hartstikke leuk, maar niet altijd veilig. Zo kun je tijdens het spelen van een game nare beelden tegenkomen, of in de game chatroom wordt je lastig gevallen door vervelende onbekende mensen. Heb jij wel eens iets vervelends meegemaakt toen je aan het gamen was? youtu.be/iTLu_P7FzBw

WEETJE

Inmiddels is het Kinderrechtenverdrag door 196 landen ondertekend. De Verenigde Staten hebben het Kinderrechtenverdrag wel ondertekend, maar niet geldig verklaard. Zij zijn het daarom wel eens met de kinderrechten, maar het kinderrechtenverdrag is in hun land niet geldig.

WEETJE

Elk jaar wordt op 20 november de internationale Dag voor de Rechten van het Kind gevierd. Deze datum is gekozen, omdat de Verenigde Naties op 20 november 1989 het Kinderrechtenverdrag hebben aangenomen. youtu.be/C3YfT8jfa9k

DAT VIND IK!

Bekijk de video

Wat kom jij tegen?

Na deze les weet je:

- welke situaties er online zijn waarbij kinderrechten je kunnen beschermen.

1 Online omgeving

De digitale wereld is heel groot. Je kunt er allerlei nieuwe mensen ontmoeten en bekende mensen volgen.

In welke online omgevingen zit jij?

.....

Welke bekende mensen volg jij?

.....

Welke digitale omgeving ga jij onderzoeken?

- ☐ gamen
- ☐ vloggen
- ☐ instagrammen
- ☐ what's appen

2 Duivelse situaties

In je groepje bespreek je 'duivelse situaties' die je online kunt tegenkomen.

Een gamer

In de video zag je Lukas. Hij vertelde dat gamemakers verleidingen in leuke games zetten. Het is soms lastig om daarmee om te gaan.

<https://youtu.be/KQG23hjQl8>

Heb jij zoiets wel eens meegemaakt? Ja / nee

Wat gebeurde er toen?

.....

Wat vond je daarvan?

.....

.....

Bedenk nog twee moeilijke situaties die je tijdens het gamen kunt tegenkomen.

1.

.....

.....

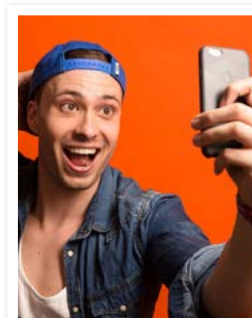
2.

.....

.....

Welk kinderrecht kan jou hierbij beschermen? Bekijk ook bladzijde 10 en 11 voor meer informatie over kinderrechten.

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

Een YouTuber

In de video zag je Furtjuh. Hij vertelde over vervelende reacties die hij kreeg. <https://youtu.be/CG2VT20xT8E>

Heb jij zoiets wel eens meegemaakt? Ja / nee

Wat gebeurde er toen?

.....

.....

.....

.....

Wat vond je daarvan?

.....

.....

Bedenk nog twee moeilijke situaties je tijdens het YouTuben kunt tegenkomen.

1.

.....

.....

2.

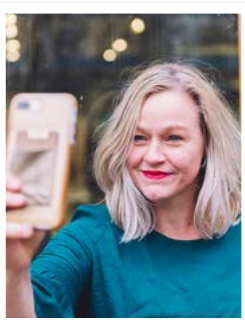
.....

.....

Welk kinderrecht kan jou hierbij beschermen? Bekijk ook bladzijde 10 en 11 voor meer informatie over kinderrechten.

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

Een instagrammer

In de video zag je Kirstin. Zij vertelde dat haar zoon het niet altijd leuk vindt dat zij foto's van hem online zet. <https://youtu.be/VtGKBIOHfLU>

Heb jij zo iets wel eens meegemaakt? **Ja / nee**

Wat gebeurde er toen?

Scan me

Wat vond je daarvan?

Bedenk nog twee moeilijke situaties je tijdens het instagrammen kunt tegenkomen.

1.

2.

Welk kinderrecht kan jou hierbij beschermen? Bekijk ook bladzijde 10 en 11 voor meer informatie over kinderrechten.

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

Een what's apper

In de video zag je Lisa. Zij vertelde dat je niet altijd kunt meedoen als je geen what'sapp hebt. https://youtu.be/xIATC_j0Gxk

Heb jij zo iets wel eens meegemaakt? **Ja / nee**

Wat gebeurde er toen?

Scan me

Wat vond je daarvan?

Bedenk nog twee moeilijke situaties je tijdens het instagrammen kunt tegenkomen.

1.

2.

Welk kinderrecht kan jou hierbij beschermen? Bekijk ook bladzijde 10 en 11 voor meer informatie over kinderrechten.

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

3 Stem in de klas

Bespreek met de klas de online situaties.

Welke situatie vinden jullie het meest onrechtvaardig? Waar moet meer aandacht voor komen?

Schrijf de top drie van jullie peiling op.

1.

2.

3.

Wat vind je zelf het ergst als het jou of een vriend of vriendin overkomt?

.....

Wat vind je dus dat nooit zou mogen gebeuren online?

.....

Waar moet volgens jou meer aandacht voor komen?

.....

Wat heb je zelf meegemaakt online wat je heel erg vindt? Schrijf het op.

.....

.....

.....

.....

Wat wil jij veranderen?

Na deze les weet je:

- Wat er kan gebeuren in een digitale omgeving.

1 Online omgeving

Over welke online omgeving gaat jouw film?

Mijn film gaat over:

- ☐ gamen
- ☐ YouTube
- ☐ instagram
- ☐ what's app
- ☐ iets anders namelijk:

WEETJE

Een **plot** is het raamwerk van een verhaal, film of boek. Dus een overzicht van wat er gebeurt.

2 Samenwerken

Zoek kinderen die over hetzelfde onderwerp een filmpje maken. Je groepje bestaat uit 4 tot 6 kinderen. Je schrijft in tweetallen een plot. Met wie werk je samen? Ik werk samen met:

3 Bedenk nu een plot!

Je gaat in tweetallen bedenken wat er kan gebeuren op jullie online omgeving. In je filmpje laten jullie bijvoorbeeld zien waar jullie je boos over maken, wat jullie erg of belangrijk vinden of waar je wat aan wilt doen. Daarvoor gebruik je onderstaande schema's. Er is al een voorbeeld ingevuld voor gamen.

Welke informatie geef je weg?

Bij het registreren voor de game vertel ik mijn naam, leeftijd en 06 nummer.

Wat gebeurt er?

Ik krijg berichten op mijn telefoon over welke spelletjes er nog meer zijn.

Wat is daaraan positief?

Zo weet ik welke leuke spelletjes er nog meer zijn.

Waarom?

Ik hou van spelletjes en wil graag weten wat er allemaal is.

Wat is daaraan negatief?

Ik krijg elk uur reclame op mijn telefoon.

Waarom?

Ik ben heel lang bezig om al die berichten te verwijderen.

Wat doe je?

Ik stuur 1000 klachten per minuut met de tekst: Ik wil geen reclame meer!!!

En wat gebeurt er dan?

De computer van de reclameman loopt vast van de berichten. Hij wordt chagrijnig en past het systeem aan zodat er maar 1x per dag reclame wordt gestuurd in plaats van. 1x per uur.

De personages in dit plot zijn:

Een jongen of meisje van 12 jaar. Hij of zij speelt de game Fortnite.

De reclameman van het gamebedrijf is 30 jaar. Hij wil graag veel games verkopen.

TIP 1

Mogelijke onderwerpen zijn: Wat zeg je wel of niet? Gebruik je je eigen naam? Hoe ga je om met advertenties? Doe je in-app aankopen? Hoe ga je om met de beveiliging die je ouders op de computer hebben gezet waardoor je niet overal bij kan? Je wilt dat een foto wordt verwijderd. Je leerkracht neemt jouw mening niet serieus. Je komt een nare foto tegen op een pagina die bedoeld is voor kinderen.

TIP 2

Waar zijn je personages goed of slecht in? Wat maken ze mee? Hoe reageren ze daarop? Schrijf dat op.

TIP 3

Weet je niet wat er gaat gebeuren? Bedenk dingen die zeker niet gaan gebeuren. Zo kom je misschien op nieuwe ideeën die wel werken!

Overleg in tweetallen en vul onderstaande schema's in.

PLOT 1

Welke informatie geef je weg?

Wat gebeurt er?

Wat is daaraan positief?

Waarom?

Wat is daaraan negatief?

Waarom?

Wat doe je?

En wat gebeurt er dan?

De personages in dit plot zijn:

1.
2.
3.

4 Het beste plot

Lees de plots van jouw groepje. Bepaal samen met je groepje wat het beste plot is. Wissel dat plot uit met een ander groepje. Let daarbij op:

- ☐ Komt er een onverwachte gebeurtenis in voor?
- ☐ Maken de personages iets interessants mee?
- ☐ Wordt er opgekomen voor een kinderrecht?

5 Geef feedback

Top. Wat maakt het plot goed?

- ☐ Er gebeurt iets onverwachts
- ☐ De personages maken iets interessants mee
- ☐ Er wordt goed opgekomen voor een kinderrecht
- ☐ Iets anders namelijk:

Tip. Wat kan er beter?

- ☐ Er moet nog wat onverwachts gebeuren.
- ☐ De personages moeten iets interessants meemaken.
- ☐ Het opkomen voor een kinderrecht.
- ☐ Iets anders namelijk:

6 Nog beter!

Je hebt feedback gekregen van een ander groepje. Maak samen het beste plot nog beter en verwerk de feedback van opdracht 5.

PLOT 2

Welke informatie geef je weg?

Wat gebeurt er?

Wat is daaraan positief?

Waarom?

Wat is daaraan negatief?

Waarom?

Wat doe je?

En wat gebeurt er dan?

De personages in dit plot zijn:

1.
2.
3.

Script of storyboard maken

Na deze les weet je:

- welke vervelende online situatie jij wilt verbeteren
- welk kinderrecht je daarbij kunt gebruiken

1 Online omgeving

Over welke online omgeving gaat jouw film?

Mijn film gaat over:

- ☐ gamen
- ☐ YouTube
- ☐ instagram
- ☐ what's app
- ☐ iets anders namelijk:

2 Mijn filmpje is voor...

Voor wie is je filmpje bedoeld? Wie moet leren om anders met kinderrechten om te gaan of zijn stem gebruiken om aandacht te vragen voor kinderrechten?

- ☐ ouders
- ☐ klas- of leeftijdgenoten
- ☐ leerkrachten
- ☐ een bedrijf, namelijk:
- ☐ ministers
- ☐ de kindermiddelen
- ☐ iemand anders, namelijk:

3 Boos *\$#!?

Over welk online onrecht worden jullie zo boos dat je er iets aan wilt doen? Gebruik dit als onderwerp voor jullie script.

Ons onderwerp is:

4 Script of storyboard?

Pak het plot van les 3 erbij.

In deze les schrijft of tekent ieder kind uit het groepje een scène. Een scène is een gebeurtenis uit het verhaal waarin iemand één ding doet of zegt op één plek en op één moment.

Je schrijft op of tekent ook wie wat doet of zegt. Je schrijft ook op hoelang de scène mag duren. Het totale filmpje duurt maximaal 2 minuten.

Maak een keuze:

- ☐ Ik schrijf een script. Ga verder naar opdracht 5.
- ☐ Ik maak een storyboard. Ga verder naar opdracht 6.

TIP

Je filmpje wordt interessanter als je personages een mening en gevoelens hebben. Leef je dus in! Als je een personage was in deze situatie, hoe zou jij je dan voelen?

5 Script schrijven

Zo schrijf je een verhaal voor je film. Hieronder zie je wat je in je script kunt opschrijven:

	Wanneer, waar en wat gebeurt er?	Duur?	Wie?	Doet wat?	Wat hoor je?
Scène 1	Begin met een spannende situatie: wat gebeurt er? Vertel over het probleem van jouw persoon dat moet worden opgelost. Vertel ook waarom dit probleem heel erg is.	bijvoorbeeld: 20 seconden			Bijvoorbeeld: muziek, iemand die wat vertelt, commentaarstem, een geluids-effect
Scène 2	Schrijf over de situatie: hoe wordt het gevaar voorkomen of hoe wordt het probleem juist erger?	30 seconden			
Scène 3	Als laatste schrijf je een slot: Waarom is er in deze film een grens overschreden en voor welk kinderrecht kom je op? Wat moet er anders of beter?	10 seconden			

Schrijf nu het script. Heb je hier te weinig schrijfruimte? Gebruik dan bladzijde 33 en 34 voor aantekeningen.

	Wanneer, waar en wat gebeurt er?	Duur?	Wie?	Doet wat?	Wat hoor je?
Scène 1					
Scène 2					
Scène 3					

6 Storyboard maken

In een storyboard teken je per scène het verhaal van je film. Je begint dan met schetsen. Je kunt er ook kort nog wat bijschrijven om het te verduidelijken.

- Scène 1: Begin met een spannende situatie: wat gebeurt er? Laat dat zien.
- Scène 2: Hoe wordt het gevaar voorkomen of hoe wordt het probleem juist erger?
- Scène 3: Laat zien voor welk kinderecht jij opkomt en wat er anders of beter zou moeten. Bekijk bladzijde 10 en 11 voor meer informatie over kinderrechten.

Scène 1	Scène 2	Scène 3
Duur:	Duur:	Duur:

7 Wissel uit en geef feedback

Leg de scènes van je groepje in de juiste volgorde. Lees het script van de kinderen uit je groepje en geef feedback. Wat is al goed? Gebruik hierbij de tip van opdracht 4 en de uitleg van opdracht 5. Geef minstens 1 top.

- 1
- 2
- 3

Wat kan beter? Gebruik hierbij het stappenplan en de tips. Geef minstens 1 tip.

- 1
- 2
- 3

8 Kies het beste script of storyboard

Bepaal met z'n zessen wat het beste script of storyboard is. Dat script of storyboard gaan jullie verbeteren en gebruiken voor de film.

9 Verbeter het script of storyboard

Verwerk de feedback en schrijf het verbeterde script in het schema op de volgende bladzijde. Zo heb je straks een nette versie om te gaan filmen. Heb je hier te weinig schrijfruimte? Gebruik dan bladzijde 33 en 34 voor aantekeningen.

	Wanneer, waar en wat gebeurt er?	Duur?	Wie?	Doet wat?	Wat hoor je?
Scène 1					
Scène 2					
Scène 3					

Verwerk de feedback en teken het verbeterde storyboard in het schema hieronder. Zo heb je straks een nette versie om te gaan filmen.

Scène 1	Scène 2	Scène 3
Duur:	Duur:	Duur:

10 Maak je film

Jullie zijn nu klaar om het script of het storyboard te filmen. Vraag aan je leerkracht of je dat thuis of op school doet. Op pagina 24 en 25 staat welke programma's je kunt gebruiken om je video te bewerken. Vanaf pagina 26 lees je hoe je de video bewerkt op een computer met Windows Movie Maker, of op een iPad of iPhone met iMovie.

KIES EEN PROGRAMMA OF APP

Welke programma's of apps kun je gebruiken voor het bewerken van een video? Hieronder vind je verschillende mogelijkheden.

Movie Maker

Movie Maker is een gratis programma van Microsoft voor het bewerken van video's op de computer. Je kunt videobeelden slepen en zo makkelijk je video bewerken. Verder kun je veel effecten, commentaar, muziek, titels en ondertiteling toevoegen.

Voordelen:

- Gebruikersvriendelijk
- Movie Maker is onderdeel van het Officepakket waar veel scholen al mee werken.

Nadeel:

- Sinds 10 januari 2017 ondersteunt Microsoft Windows het programma Movie Maker niet meer. Als het al op de computer staat, kan je het wel blijven gebruiken. Je kunt het ook downloaden. >> zie pagina 26 voor uitleg.

OpenShot Video Editor

Dit is een goed en gratis alternatief voor Windows Movie Maker op de computer. Je kunt hier prima video's mee bewerken, op een tijdlijn plaatsen en muziek en afbeeldingen toevoegen. Er zitten mooie en goed bruikbare overgangen in. Je kunt effecten en titels toevoegen aan je video.

Voordelen:

- Gratis
- Gebruikersvriendelijk

Nadelen:

- Moet waarschijnlijk nog gedownload worden op de schoolcomputers.

iMovie

iMovie is vergelijkbaar met Windows Movie Maker, maar is alleen te gebruiken op een Apple computer, iPad of iPhone. Je kunt speciale effecten, muziek en titels toevoegen. Het programma wordt gratis meegeleverd bij ieder Apple-apparaat.

Voordelen:

- Fijn werkbaar programma.

Nadelen:

- Werkt alleen op Apple-apparaten. >> zie pagina 28 voor uitleg.

Magisto

Magisto is een gratis app voor smartphones met Android, iOS en Windows (7 en hoger) die automatisch je zelfgemaakte video bewerkt met enkele effecten en er een muziekje onder zet. Bestaande of nieuwe filmpjes verander je zo in een handomdraai tot een sprankelende videoclip.

Voordelen:

- Supereenvoudig in gebruik.

Nadeel:

- Voor bewerking moet je filmpje geüpload worden naar de servers van de producent.

Power Director is een gratis video-editor app voor de smartphone. De app heeft tijdlijn video-editing, gratis video-effecten, slow motion, reverse video, achtergrond

en nog veel meer. Je kunt voice-overs maken en actie-filmeffecten toevoegen.

Voordelen:

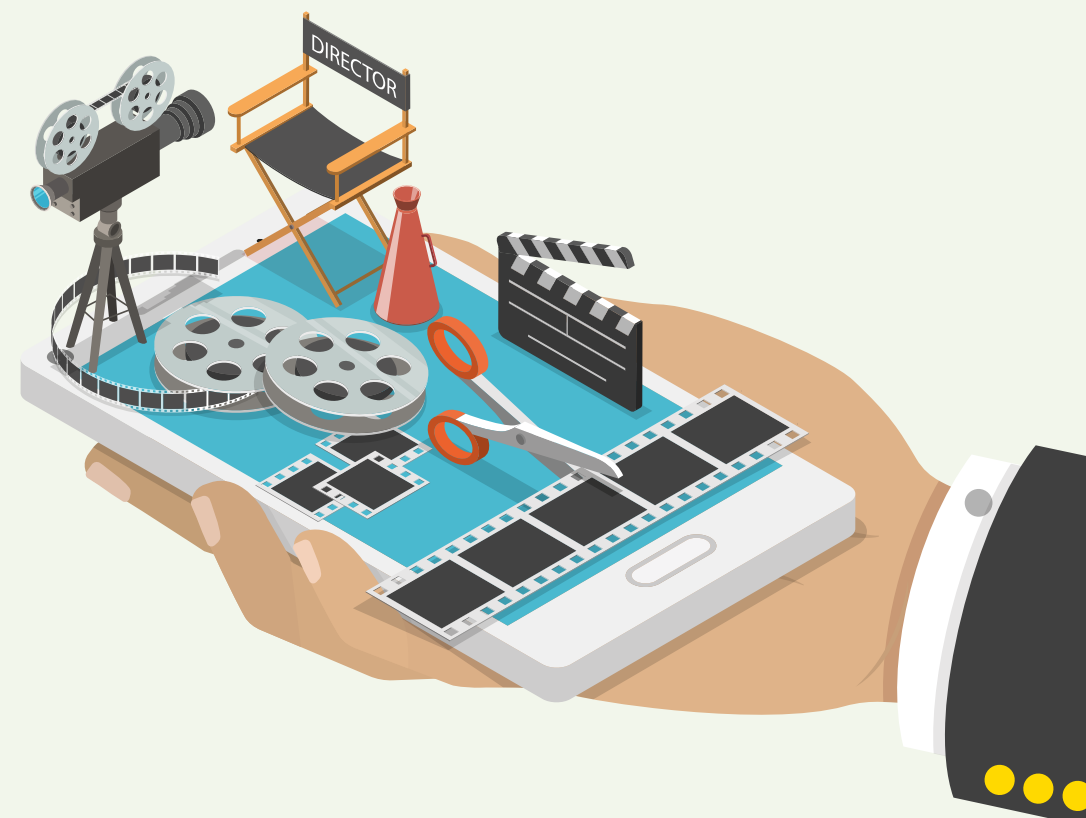
- Eenvoudig in gebruik

Nadeel:

- Alleen voor Android

Holo is een gratis app voor Android en iOS waarmee je een hologram aan een zelfgemaakt filmpje toevoegt. Laat bijvoorbeeld een aap dansen in de video of speel een scène uit een film met een levensechte Spiderman na.

BEWERK JE VIDEO

Je hebt een programma of app gekozen om je video te bewerken. Maar hoe doe je dat? Hoe zet je de filmpjes achter elkaar? Hoe maak je een overgang? En hoe zet je er geluid of muziek onder? Hier helpen we je vast een beetje op weg met 2 programma's.

WINDOWS MOVIE MAKER

TIP

Windows Movie Maker is alleen te gebruiken op computers die met Windows werken. Staat het programma niet op je computer? Dan kan je het downloaden! Doe dat via deze link: <https://www.topwin-movie-maker.com>

Stap 1 ► PROGRAMMA OPENEN

Open Windows Movie Maker op de computer. Kan je het niet vinden? Gebruik dan de zoekfunctie op de computer en typ in: Windows Movie Maker. Nu zit je in je eigen studio!

Stap 2 ► MATERIAAL UPLOADEN

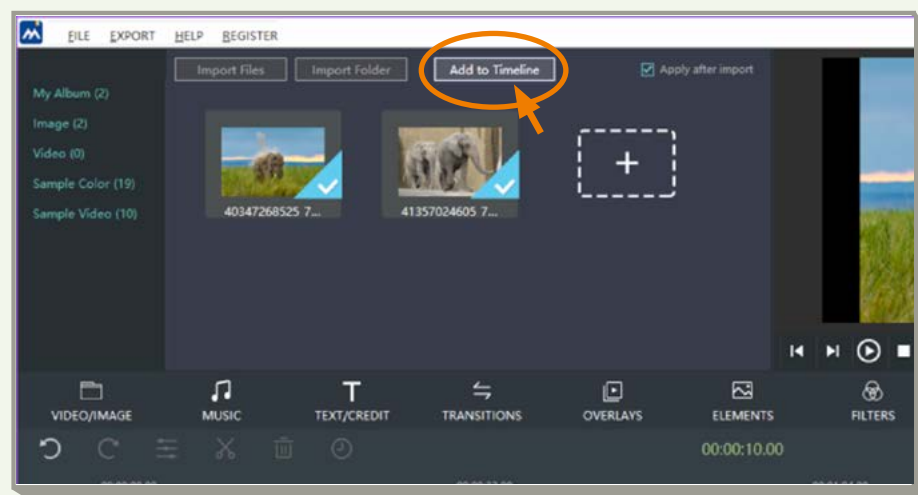
Voor het bewerken van je video, upload je eerst het materiaal dat je wilt gebruiken. Dit kunnen foto's en video's zijn. Doe het zo:

- Klik op

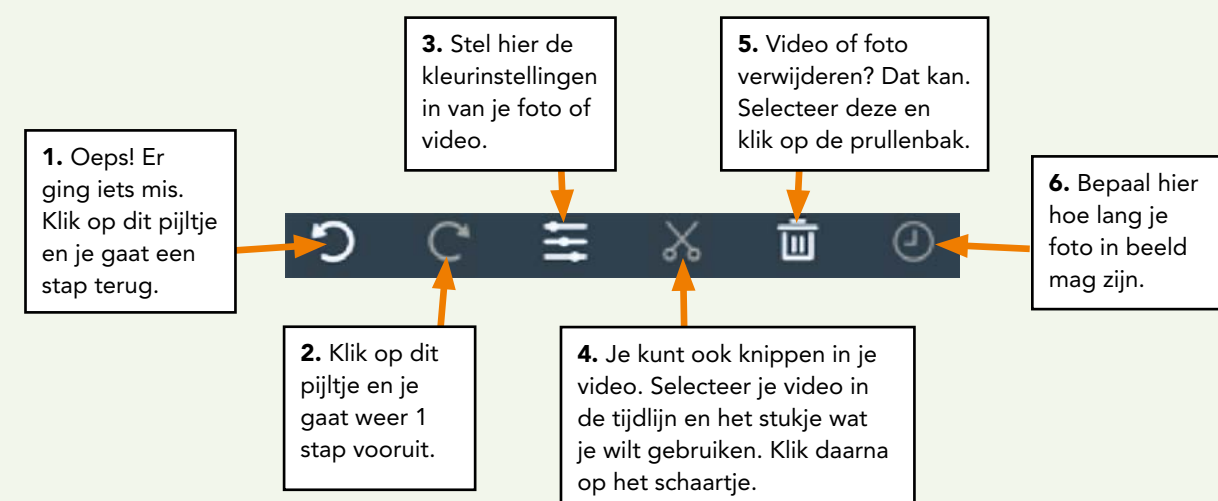
Stap 3 ► SELECTEER EN BEWERK

Om het materiaal te kunnen bewerken, zet je dit eerst in je tijdlijn. Doe het zo:

- Klik op 'Add to timeline' om van je foto's en video's een nieuwe video te maken.
- Je foto's en video's komen nu op de tijdlijn.

Stap 4 ► HANDIG OM TE WETEN!

Stap 5 ► EFFECTEN TOEVOEGEN

Om je video wat mooier te maken kun je muziek en effecten toevoegen. Doe het zo:

Stap 5 ► KLAAR MET JE VIDEO?

Sla je video op. Doe het zo:

- Ga naar 'Export'.
- Geef je video een naam.
- Kies de manier waarop je jouw video gaat delen.

iMOVIE

Maak en bewerk je eigen video op je iPad of iPhone.

iMovie is alleen te gebruiken op iPhones, iPads en op computers van Apple. Op de computer werkt het net wat anders dan op de iPhone en iPad. De beschrijving hieronder is voor de iPhone, maar deze beschrijving is ook handig als je een iPad gebruikt.

Stap 1 ► PROGRAMMA OPENEN

Open iMovie op je iPhone of iPad. Kan je het niet vinden? Ga dan naar de App Store, zoek op iMovie en druk op Download.

Stap 2 ► NIEUWE VIDEO MAKEN

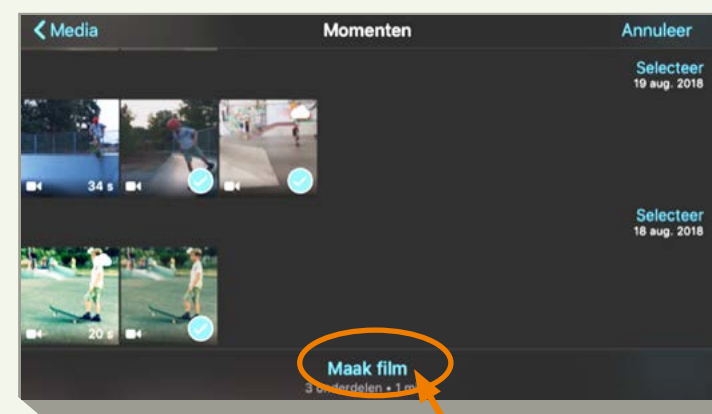
Als je het programma opent, kom je op een scherm waar je de keuze hebt uit Video, Projecten of Theater.

- Kies voor Projecten.
- Druk op de grote +
- Je kunt dan kiezen voor Film of Trailer. Kies voor Film.

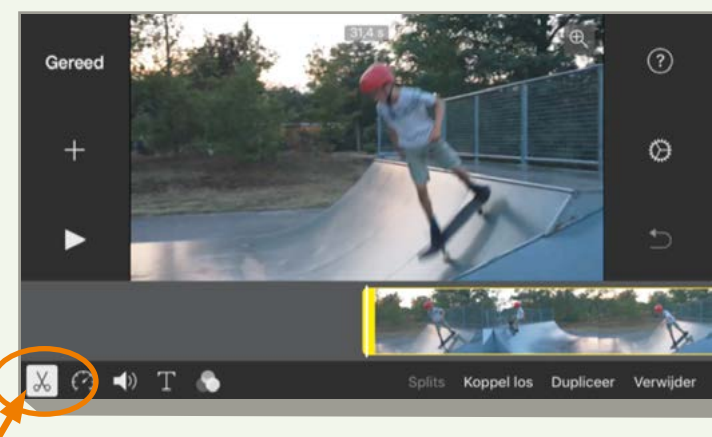
Stap 3 ► VIDEO'S SELECTEREN

Je komt in het scherm 'Momenten' waarin je ziet wat er in je Fotobibliotheek zit. Dat zijn alle foto's en filmpjes die jij gemaakt hebt. Staan hier ook de drie scènes die je wilt gebruiken voor je video? Selecteer de scènes door ze aan te tikken. Ze krijgen dan een blauw vinkje.

- Druk dan onder in het scherm op 'Maak film'.
- Nu kom je in het scherm waarin je gekozen scènes achter elkaar staan. Nu kun je je video gaan bewerken!

Stap 4 ► VIDEO BEWERKEN

- Tik nu op de balk waarin je verschillende scènes staan.
- Onderin verschijnt nog een balk, met een aantal knoppen waarmee je aan de slag kunt. Wil je in een scène stukjes eruit knippen?
- Ga dan met je vinger naar de plek waar je wilt knippen.
- Druk op Splits.
- Ga dan op het stukje staan dat je weg wilt halen en druk op Verwijder.

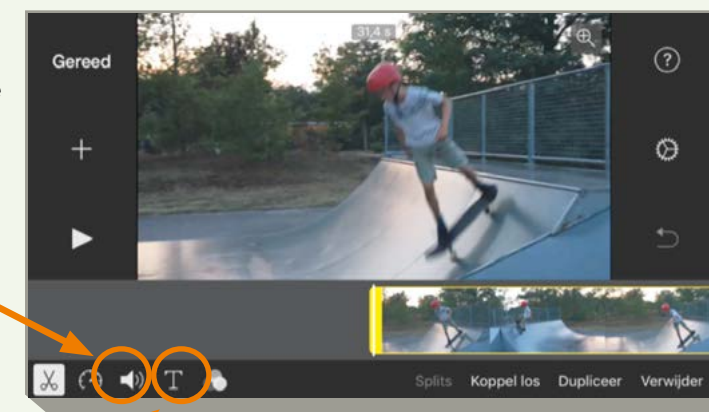
Volgorde van de scènes veranderen?

Doe het zo:

- Selecteer dan je vinger de scène, houd je vinger erop.
- Sleep het fragment naar de juiste plek.

Geluid instellen

- Je kunt het opgenomen geluid ook heel zacht of helemaal uitzetten; dat kan handig zijn als je bijvoorbeeld in een scène alleen achtergrondmuziek wilt of een voice over in wilt spreken.

Film een titel geven? Doe het zo:

- Kies een manier waarop je de tekst in beeld wilt laten komen (bv Standaard, of Focus).
- Tik dan op het beeld dat je ziet en type je tekst.

Gaat er iets mis tijdens het bewerken? Met deze knop ↶ kun je altijd weer terug naar je vorige versie.

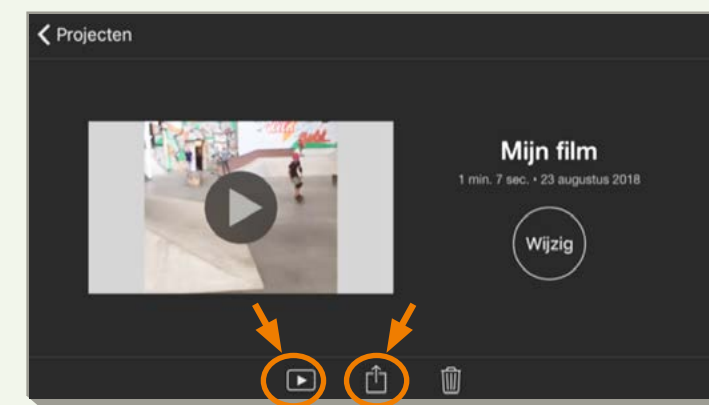
Stap 5 ► VOICE OVER INSPREKEN

Een voice over inspreken? Doe het zo.

- Druk op de + aan de linkerkant.
- Scroll naar beneden en tik op Voice-Over.
- Je ziet het scherm waar je gaat opnemen. Druk op 'Neem op' en spreek de tekst in. Druk op stop als je klaar bent.
- Je ziet 'opname voltooid' staan. Je kunt het dan even bekijken bij Test, je kunt het Opnieuw doen of je tikt op OK.

Stap 6 ► KLAAR MET JE VIDEO?

- Klik op dan op Gereed.
- Geef je film nog een naam door op 'Mijn film' te tikken – type nu je titel.
- Tik op het icoon met het pijltje.
- Je kunt het filmpje dan via een programma versturen (bijvoorbeeld via de mail), maar handiger is het om het met dit icoontje eerst op te slaan.
- Als je hier op tikt, moet je eerst nog een 'exportgrootte' kiezen. Het beste kun je voor HD kiezen, dat geeft de mooiste beeldkwaliteit.
- Vervolgens staat je filmpje bij Foto's – klaar om te laten zien!

Première in de klas

Na deze les kun je:

- je keuze uit een aantal filmpjes uitleggen
- opkomen voor je kinderrechten

1 Bekijk de films

Geef een eerste oordeel.
Dat doe je zo: kleur een aantal sterren in. Hoe beter de film, hoe meer ingekleurde sterren.

Criteria	Gaat het over een online omgeving?	Is de online situatie duidelijk?	Is duidelijk gemaakt wat anders zou moeten?	Is de oproep beargumenteerd met een kinderrecht?
Film 1	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆
Film 2	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆
Film 3	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆
Film 4	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆
Film 5	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆	☆☆☆☆☆

2 De Jury

Een professionele Jury geeft sterren, maar ook een motivatie!
Waarom krijgt deze film het aantal sterren dat je hebt gegeven?

	Goed aan deze film is:	Verbeterpunt aan deze film is:	Eindoordeel (aantal sterren):
Film 1			
Film 2			
Film 3			
Film 4			
Film 5			

3 De beste van de klas

Stem welk filmpje het beste van de klas is.
Welke film heeft gewonnen? Schrijf het in of bij de ster.

4 Bedenk een filmtitel

Heeft de film al een titel? Kan die titel misschien nog beter?
Bedenk samen met de klas een goede filmtitel voor de gekozen film.

- [Gewenst resultaat] in [korte tijd]

Bijvoorbeeld: *Mediawijze ouders in 57 seconden*

- Alles wat [degene voor wie de film is] moet weten over [kinderrecht]

Bijvoorbeeld: *Alles wat de minister moet weten over het recht op veilige media*

- [Gemakkelijk] op hoogte van [kinderrecht]

Bijvoorbeeld: *In 3 stappen op de hoogte van online privacy*

De titel van onze film is:

5 Jullie film online?

Elke klas mag één film insturen. Maar hoe zit het hier dan eigenlijk met je rechten?
... Want wat willen jullie openbaar maken en wat niet?

Overleg met de klas. Unicef en FutureNL willen het ingestuurde filmpje op YouTube zetten. Wat zijn daarvan de mogelijke gevolgen? En willen jullie dat? Zo ja, stuur de beste film naar emailadres: rightsnow@futurenl.org.

Gelukkig zijn er kinderrechten. Door welke kinderrechten worden jullie beschermd?

- ☐ recht op informatie
- ☐ recht op onderwijs
- ☐ recht op vrijheid van meningsuiting
- ☐ recht op privacy
- ☐ recht op spelen

Nog meer kansen!

Vind je kinderrechten belangrijk en vind je filmpjes maken leuk? En heb je door dit project allerlei goede ideeën die je hiervoor prima kunt gebruiken? Doe dan mee met het Unicef kinderfilmfestival. De winnaar krijgt een professionele 'remake' van zijn of haar eigen film! Met een heuse chique première in bioscoop Tuschinski in Amsterdam!

Kijk voor meer informatie op <http://www.krff.nl/>.

AANTEKENINGEN

AANTEKENINGEN

Lined area for notes on page 34.

AANTEKENINGEN

Lined area for notes on page 35.

mede mogelijk gemaakt door

